

Уеб програмиране с Django

“Програмиране с Python”, ФМИ
12.05.2011 г.

Цел за днес

Цел за днес

twitter + хайку =
(5, 7, 5)

Цел за днес

twitter

+ хайку =
(5, 7, 5)

Цел за днес

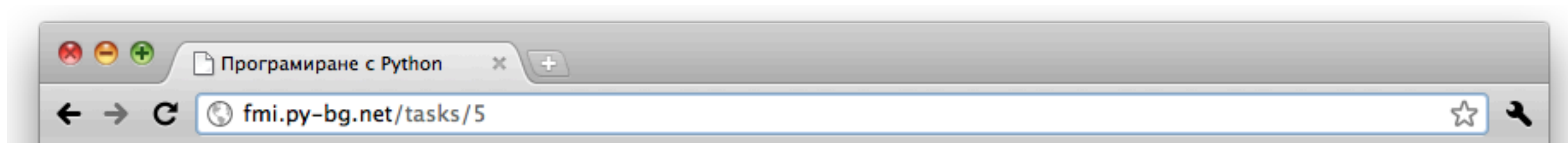
Полъх на риган.

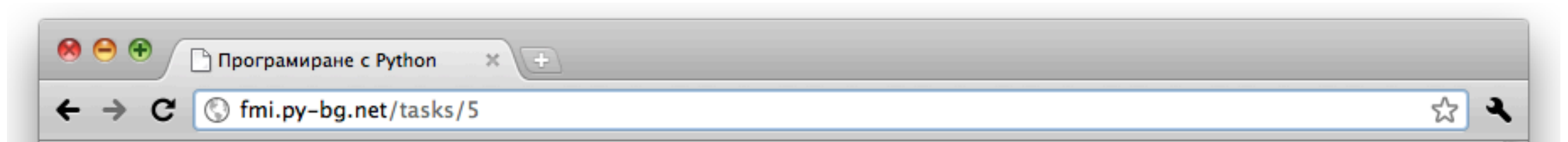
Бистър пролетен повей.

Бира в “Торонто”.

“Как работи интернеДа”

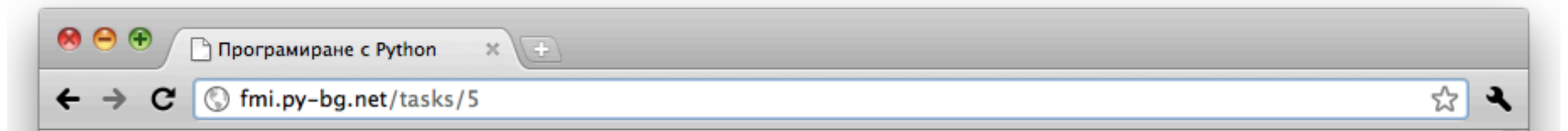
обзор

Browser

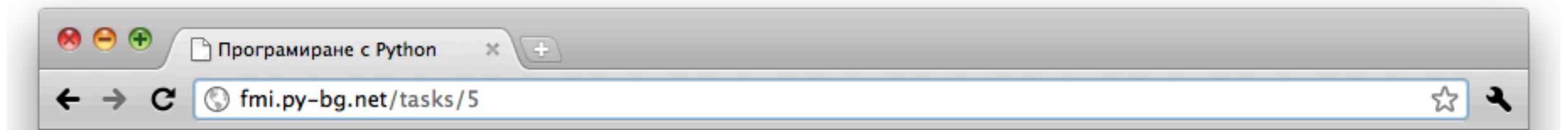
fmi.py-
bg.net

Browser

Дай ми “/tasks/5”

fmi.py-
bg.net

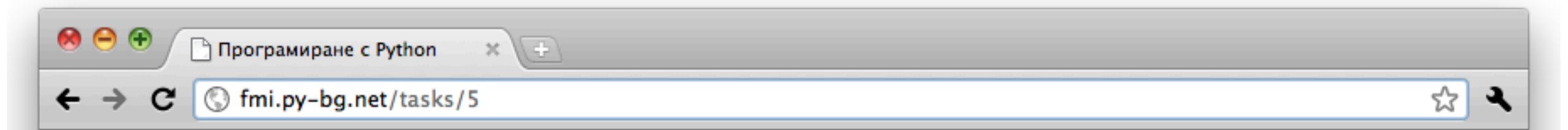
Browser

Дай ми “/tasks/5”

fmi.py-
bg.net

Ето ти HTML за “/tasks/5”

```
<html>  
<head>  
<title>Програмиране с Python</title>  
...
```


Browser

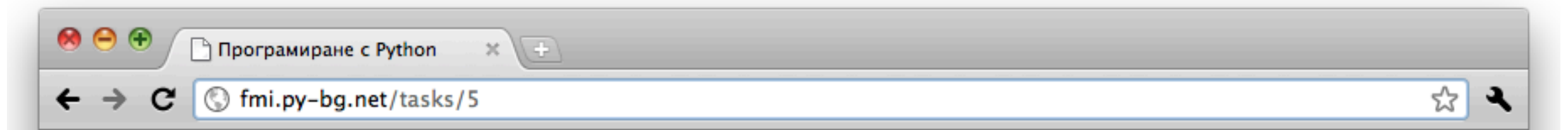
Дай ми “/tasks/5”

fmi.py-
bg.net

Ето ти HTML за “/tasks/5”

```
<html>  
<head>  
<title>Програмиране с Python</title>  
...
```

Липсва ми “/images/logo.png”

Browser

Дай ми “/tasks/5”

fmi.py-
bg.net

Ето ти HTML за “/tasks/5”

```
<html>  
<head>  
<title>Програмиране с Python</title>  
...
```

Липсва ми “/images/logo.png”

Ето ти “/images/logo.png”

Програмиране с Python

fmi.py-bg.net/tasks/5

python™

Вход | Регистрация

НАЧАЛО >>
НОВИНИ >>
ЗАДАЧИ >>
ФОРУМИ >>
ПОТРЕБИТЕЛИ >>

Пета задача

Краен срок 12.05.2011 17:00

(списък с редакциите от публикуването до момента - [тук](#))

Лисп е език за програмиране от края на 50'те / началото на 60'те години. Има минималистичен синтаксис и е повлиял много съвременни езици. Освен това има много разновидности и диалекти. Сред тях са Common Lisp, Scheme, Logo, Emacs Lisp и др.

Преди последната версия на Scheme идентификаторите бяха case insensitive; в последната версия са case sensitive. Напишете функциите `tokenize`, `identifiers`, `case_sensitive`; целта на функциите е частично да парснат описаното по-надолу *подмножество* на Scheme и да решат проблема, който преминаването към case sensitive синтаксис създава.

Описание на подмножеството на Scheme:

- Идентификаторите са низове съставени от букви, цифри и специални символи, като започват с буква.
- Специалните символи са: `! $ % & * + - . / : < = > ? @ ^ _ ~`
- В допълнение, всеки самостоятелен специален символ също е идентификатор.

Токен (token) наричаме някое от следните неща:

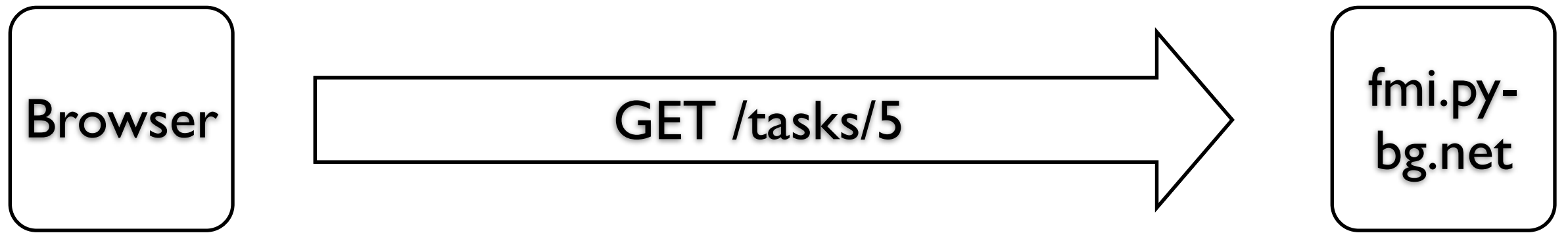
- идентификатори
- последователности от символи оградени с двойни кавички
- числа (последователности от цифри, като те могат да съдържат най-много

Browser

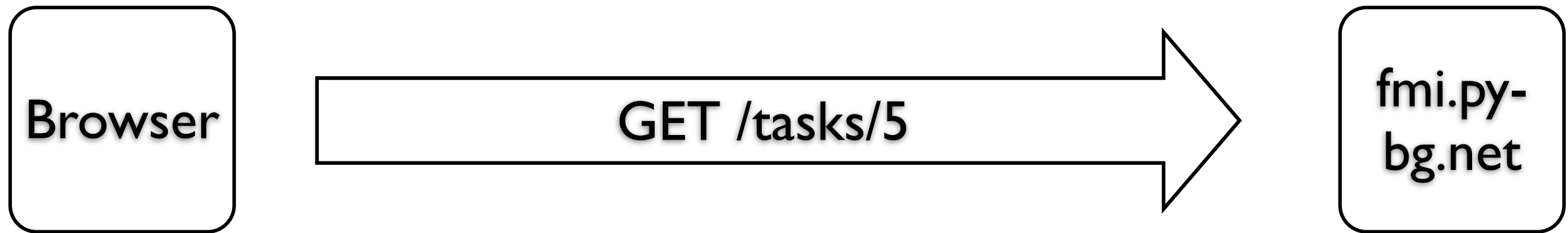

fmi.py-
bg.net

HTTP методи

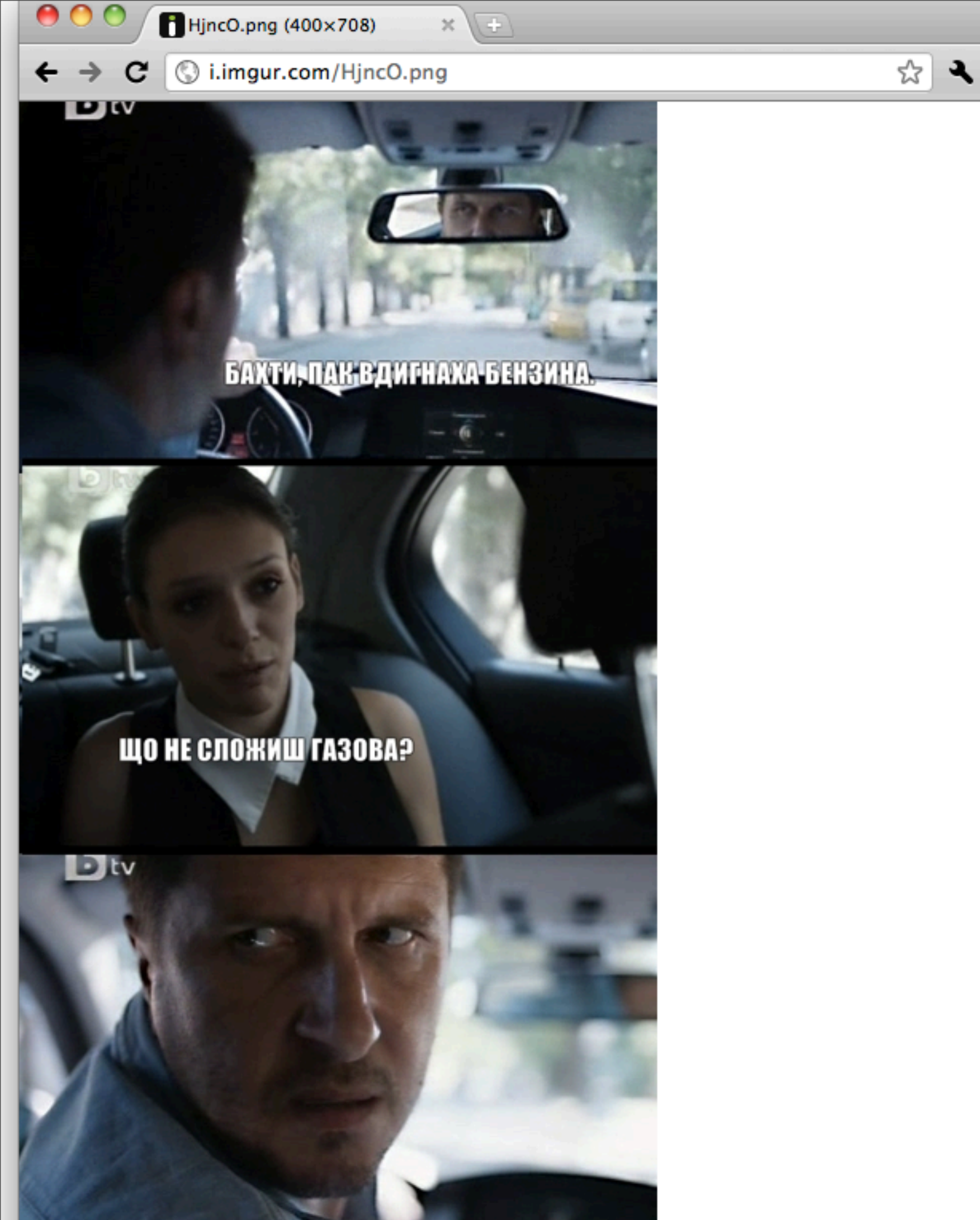
HTTP методи

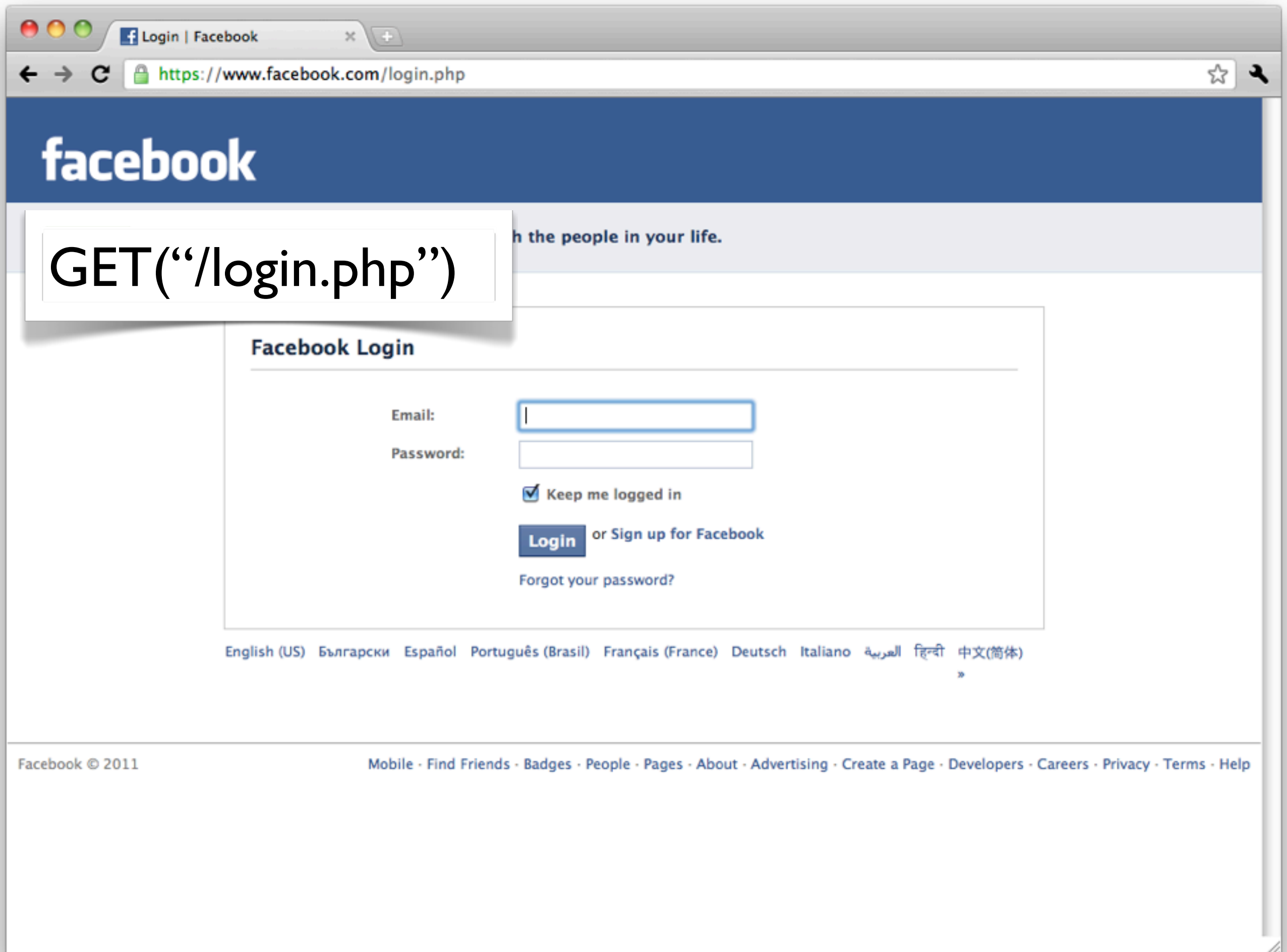
GET(url) => html
за “дърпане” на данни

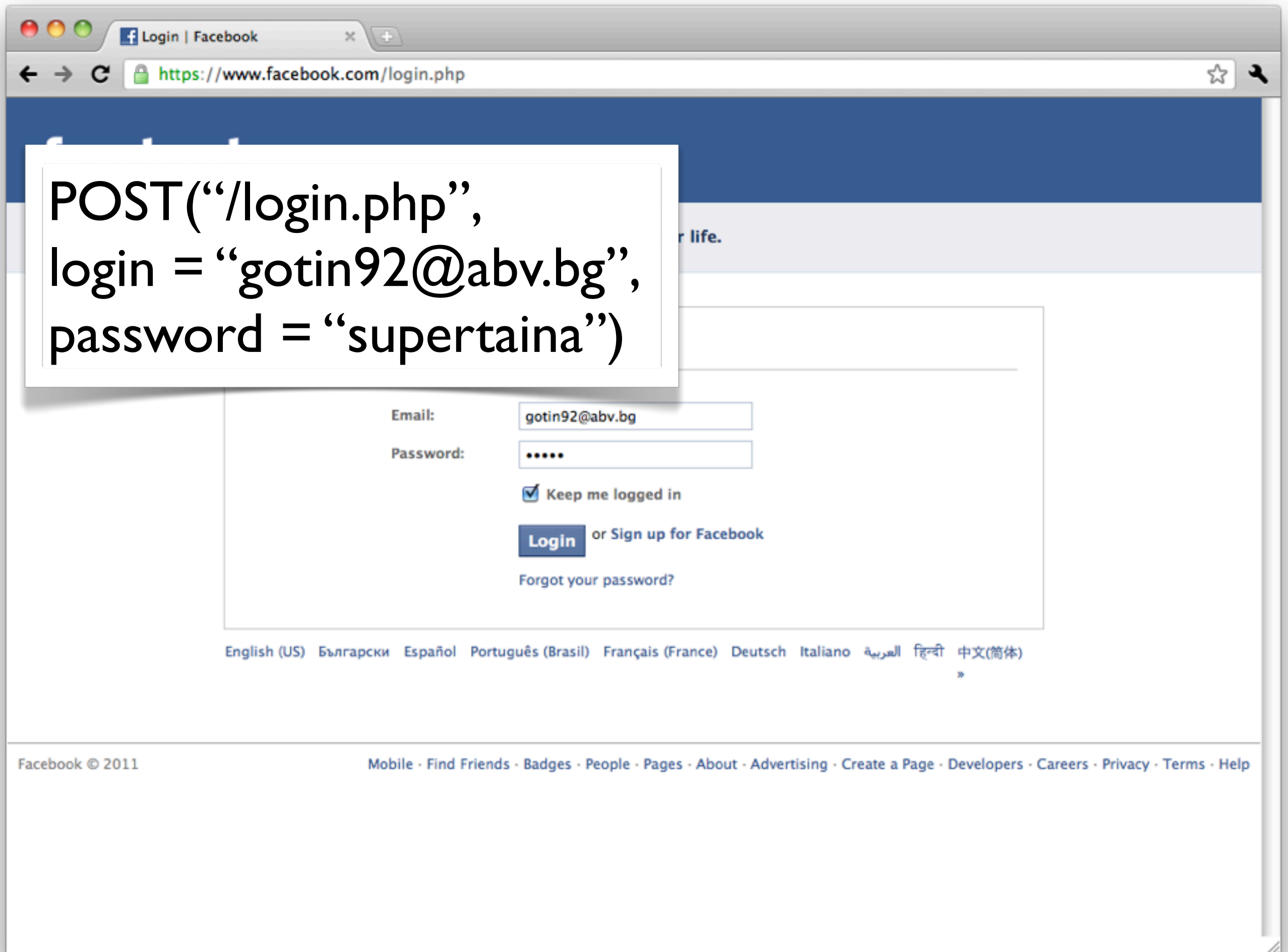
POST(url, kwargs) => html
за “пращане” на данни

HTTP методи

GET("/HjncO.png")


```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
  <title>Моята първа уеб страница</title>
  <script src="myjavascript.js"></script>
</head>
<body>
  <h1>Добре дошли!</h1>
  
  <p>За мен:</p>
  <ul>
    <li>Аз съм пони</li>
    <li>Обичам да паса трева</li>
    <li>Любимият ми филм
      е "Отнесени от вихъра"</li>
  </ul>
</body>
</html>
```

```
<!DOCTYPE html>
```

```
<html>
```

```
<head>
```

```
  <title>Моята първа веб страница</title>
```

```
  <script src="myjavascript.js"></script>
```

```
</head>
```

```
<body>
```

```
  <h1>Добре дошли!</h1>
```

```
  
```

```
  <p>За мен:</p>
```

```
  <ul>
```

```
    <li>Аз съм пони</li>
```

```
    <li>Обичам да паса трева</li>
```

```
    <li>Любимият ми филм  
      е "Отнесени от вихъра"</li>
```

```
  </ul>
```

```
</body>
```

```
</html>
```


самостоятелен таг

``

атрибут

атрибут

`<p>`За мен:`</p>`

отварящ таг

затварящ таг

JavaScript

- Интерактивност вътре страниците
- Изпълнява се в браузера
- Може да комуникира със сървера
- Gmail

CSS

- Контролира външния вид на HTML елементите
- Разделение на съдържание и стил

HTML 5!

Django: framework за веб приложения

Прави скучните неща вместо нас.

Кара ни да пишем структуриран код.

Позволява rapid prototyping.

Convention vs. configuration

Ако следваш правилата,
почти всичко работи без конфигурация.

<http://docs.djangoproject.com>

Python 2.x!

```
$ pip install django
```

или

```
$ easy_install django
```

препоръчваме и
django-annoying, django-extensions и
werkzeug

```
$ django-admin.py startproject myproject
```

ИЛИ

```
http://github.com/aandr/django-starter
```


myproject/

__init__.py

общи настройки

settings.py

local_settings.py

настройки за този компютър

urls.py

manage.py

скрипт за системни команди

media

static

картинки, JS, CSS

templates

HTML templates

```
$ python manage.py startapp calculator
```

* не бъркайте startapp и startproject

myproject/

calculator/

__init__.py

models.py

tests.py

views.py

settings.py

local_settings.py

urls.py

manage.py

media

static

templates

Models, Views, Templates (MVT)

Models, Views, Templates (MVT)

Ако сте ползвали MVC:

Models = Models

Views = Controllers

Templates = Views

(Data) Model

View

Template

Дефинира типовете и
структурата на
данните

Persistence (четене и
писане в бази данни)

Примери:

- потребител
- продукт в магазин
- съобщение

(Data) Model

Дефинира типовете и структурата на данните

Persistence (четене и писане в бази данни)

Примери:

- потребител
- продукт в магазин
- съобщение

View

Бизнес логика

Вход/изход между модела и потребителя

Примери:

- изпращане на съобщение
- добавяне на продукт към кошница
- търсене сред потребители

Template

(Data) Model

Дефинира типовете и структурата на данните

Persistence (четене и писане в бази данни)

Примери:

- потребител
- продукт в магазин
- съобщение

View

Бизнес логика

Вход/изход между модела и потребителя

Примери:

- изпращане на съобщение
- добавяне на продукт към кошница
- търсене сред потребители

Template

Представяне на данните

Без логика

HTML

Примери:

- изпращане на съобщение
- добавяне на продукт към кошница
- търсене сред потребители

Моделът помни.

Темплейтът го показва.

A view-то мисли.

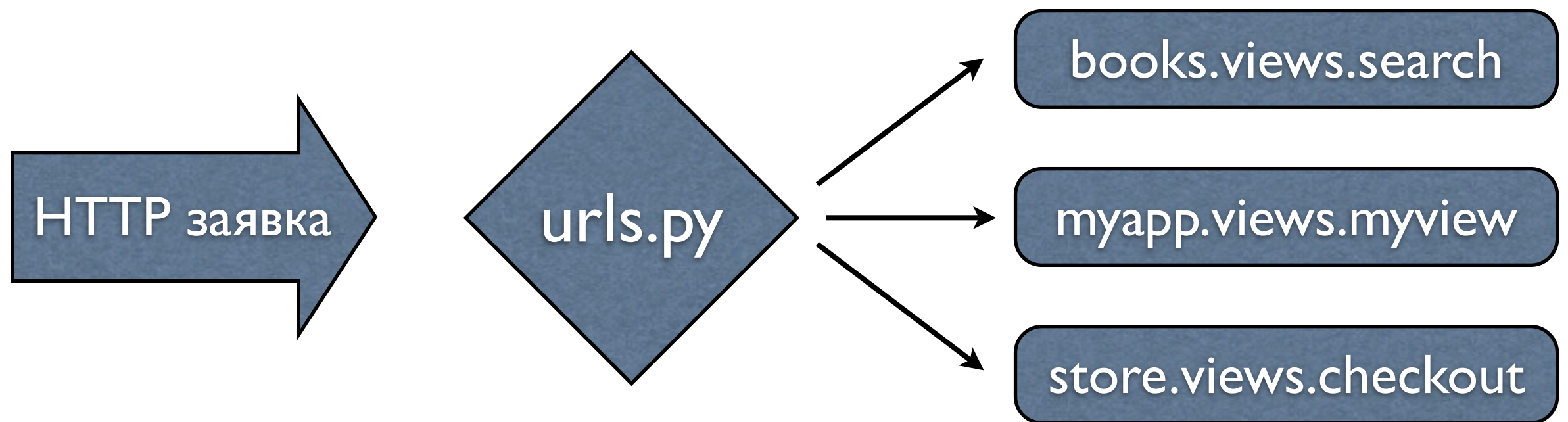
django.http.HttpRequest

```
def myview(request):  
    ...  
    return http_response
```

```
from django.template.response import  
    TemplateResponse
```

```
def calculator(request):  
    if request.method == 'POST':  
        a = int(request.POST['a'])  
        b = int(request.POST['b'])  
        result = a + b  
  
    return TemplateResponse(request,  
        'calculator.html', locals())
```

Повече от едно view?


```
# urls.py
from django.conf.urls.defaults import patterns, include, url

urlpatterns = patterns('',
    url(r'^calculator$', 'calculator.views.calculator'),
    ...
)

# /calculator.py => calculator.views.calculator
```

* не слагайте “/” в началото на регулярния израз

```
$ python manage.py runserver
```


Модели

Потребител

- Username
- Име
- Фамилия
- Email
- Парола
- Администратор?
- Дата

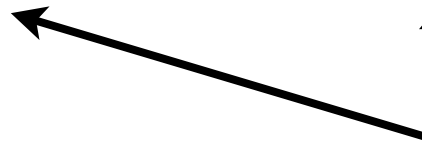
Модели

Потребител

- Username
- Име
- Фамилия
- Email
- Парола
- Администатор?
- Дата

Хайку

- Потребител
- Текст
- Дата


```
class User(models.Model):
    username = models.CharField(max_length=30, unique=True)
    first_name = models.CharField(max_length=30, blank=True)
    last_name = models.CharField(max_length=30, blank=True)
    email = models.EmailField(blank=True)
    password = models.CharField(max_length=128)
    is_superuser = models.BooleanField(default=False)
    date_joined = models.DateTimeField(
        default=datetime.datetime.now)
```

```
class User(models.Model):
    username = models.CharField(max_length=30, unique=True)
    first_name = models.CharField(max_length=30, blank=True)
    last_name = models.CharField(max_length=30, blank=True)
    email = models.EmailField(blank=True)
    password = models.CharField(max_length=128)
    is_superuser = models.BooleanField(default=False)
    date_joined = models.DateTimeField(
        default=datetime.datetime.now)
```

* ПОЛЗВАЙТЕ НА ГОТОВО:

```
from django.contrib.auth.models import User
```

unique=True # не може да се повтаря

blank=True # не е задължително

default="Иван" # стойност по подразбиране

`models.CharField(max_length = 256)`

`models.TextField()`

`models.IntegerField()`

`models.BooleanField()`

`models.DateTimeField()`

`models.FileField()`

и още 20-тина:

<http://docs.djangoproject.com/en/dev/ref/models/fields/>

Създаване на запис:

```
spiro = User(username='spiro95',  
              first_name='Spiridon')  
spiro.lastname = 'Karaivanov'  
spiro.save()
```

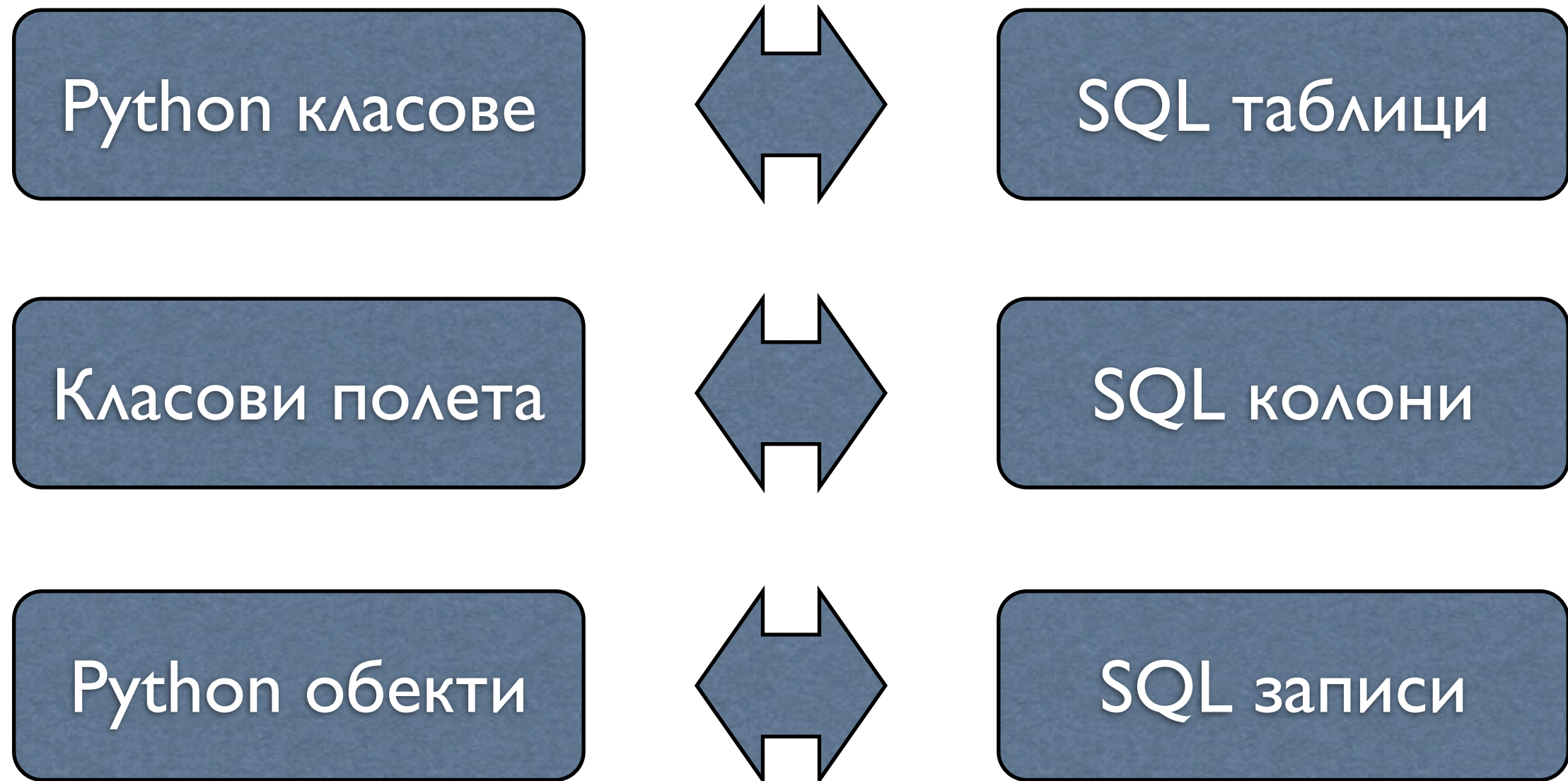
Търсене на много записи:

```
users = User.objects.filter(first_name='Spiridon')  
print(users) # 10  
print(users[5].lastname) # Stefanov
```

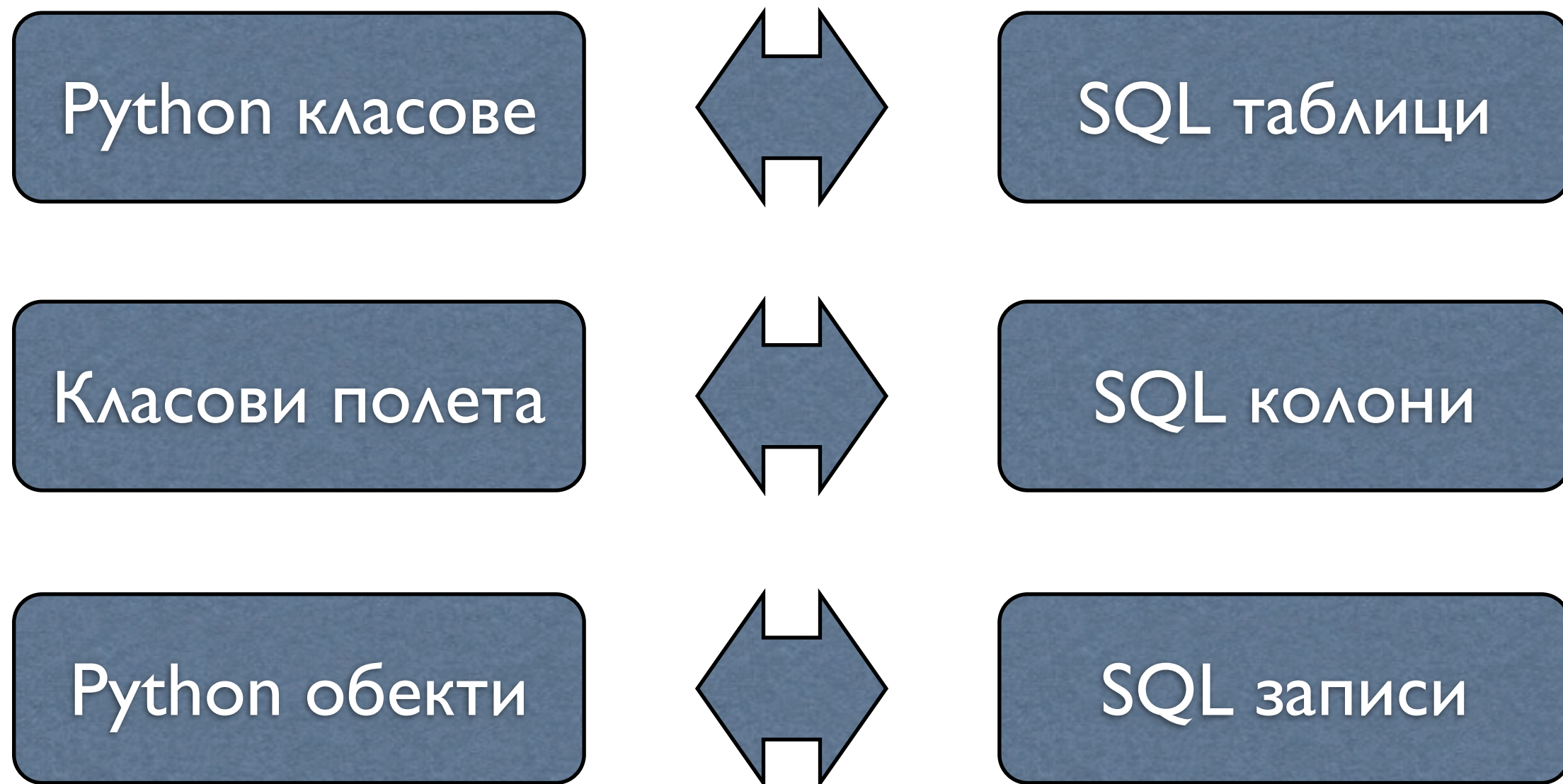
Търсене на един запис и промяна:

```
spiro2 = User.objects.get(username='spiro95')  
print(spiro2.lastname) # Karaivanov  
spiro2.lastname = 'Grozdev'  
spiro2.save()
```

Object-Relational Mapper (ORM)

Object-Relational Mapper (ORM)

Един код за различни бази данни.
SQLite по подразбиране.

УЛОВКИ?

Релационен модел

- Полетата могат да са само скаларни типове
- За сложни типове, трябва да създадем нов клас + таблица
- Всеки обект има първичен ключ (`myobject.id`)
- За да реферират друг обект, трябва да ползвате `id`-то му
- Връзка към друг обект = `foreign key`
- Връзките са двустранни (`haiku.user` и `user.haiku_set`)

```
# haikus/models.py
from django.db import models
from django.contrib.auth.models import User
class Haiku(models.Model):
    user = models.ForeignKey(User)
    text = models.TextField()
    created = models.DateTimeField(default =
                                    datetime.now)
```

```
# пример
user = User.objects.get(id = 20)
haiku = Haiku(user = user, text = '...')
haiku.save()
print(haiku.user_id) # 20
print(haiku.user.firstname) # Spiridon
print(user.haiku_set.all()) # [<Haiku: ...>]
```

```
# haikus/models.py
from django.db import models
from django.contrib.auth.models import User
class Haiku(models.Model):
    user = models.ForeignKey(User)
    text = models.TextField()
    created = models.DateTimeField(default =
                                   datetime.now)
```

Django взима user_id, дърпа от
таблицата users записа с това id
и го връща незабележимо.

```
# пример
user = User
haiku = Haiku
haiku.save()
print(haiku.user_id) # 20
print(haiku.user.firstname) # Spiridon
print(user.haiku_set.all()) # [<Haiku: ...>]
```

```
$ python manage.py syncdb
```

* syncdb не променя вече съществуващи таблици, за това не бързайте да го викате докато не избистрите моделите си; python manage.py sqldiff помага

```
$ python manage.py shell_plus
```

* shell_plus изисква django_extensions; ако нямате, ползвайте shell

Структура на едно57

Начална

Страница на
потребител

Ново хайку

Структура на едно57

Начална

Показва
последните 50
хайкута

Страница на
потребител

Показва хайкута
на потребителя и
форма за ново
хайку

Ново хайку

Проверява
хайкуто и го
записва

Структура на едно57

Начална

Показва
последните 50
хайкута

/

Страница на
потребител

Показва хайкута
на потребителя и
форма за ново
хайку

/username
(напр. /kiril)

Ново хайку

Проверява
хайкуто и го
записва

/add

Структура на едно57

Начална

Показва
последните 50
хайкута

/

Страница на
потребител

Показва хайкута
на потребителя и
форма за ново
хайку

/username
(напр. /kiril)

Ново хайку

Проверява
хайкуто и го
записва

/add

Login

/login

Logout

/logout

```
from django.template.response import TemplateResponse
from django.contrib.auth.decorators import login_required
from django.contrib.auth.models import User
from django.shortcuts import *
from haikus.models import Haiku

def homepage(request):
    latest_haikus = Haiku.objects.all().order('-created')[0:50]
    return TemplateResponse(request, "homepage.html", locals())
```

```
from django.template.response import TemplateResponse
from django.contrib.auth.decorators import login_required
from django.contrib.auth.models import User
from django.shortcuts import *
from haikus.models import Haiku

def homepage(request):
    latest_haikus = Haiku.objects.all().order('-created')[0:50]
    return TemplateResponse(request, "homepage.html", locals())

def user_page(request, username):
    user = get_object_or_404(User, username = username)
    haikus = user.haiku_set.all()
    is_me = request.user == user
    return TemplateResponse(request, "userpage.html", locals())
```

```
@login_required
def add_haiku(request):
    if request.method == "POST":
        haiku = Haiku(user = request.user,
                       text = request.POST.get('text'))
        haiku.save()

    return redirect('user-page', username = request.user.username)
```

Проверява дали
потребителят е
логнат в системата

@login_required

```
def add_haiku(request):
```

```
    if request.method == "POST":
```

```
        haiku = Haiku(user = request.user,  
                       text = request.POST.get('text'))
```

```
        haiku.save()
```

```
    return redirect('user-page', username = request.user.username)
```

Templates

- Приемат речник от view-то (наречен context)
- Елементите от речника стават глобални променливи
- Форматират го в текст (най-често HTML)

- Изрази:

```
{{ title }}
```

```
{{ user.first_name }}
```

- Елементарна логика:

```
{% if a > 5 %}a е голямо!{% endif %}
```

```
{% for el in mylist %}{{ el.name }}{% endfor %}
```

```
def myview(request):
    facts = ['fact 1',
            'fact 2',
            'fact 3']
    title = "Facts about me"
    return TemplateResponse(request,
                            "template.html",
                            {'facts': facts,
                            'title': title })
```

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
    <title>{{ title }}</title>
</head>
<body>
    <h1>{{ title }}</h1>
    <p>3a мей:</p>
    <ul>
        {% for fact in facts %}
            <li>{{ title }}</li>
        {% endfor %}
    </ul>
</body>
</html>
```

Топлата вода

django.contrib.

auth # потребители, права, login, logout

admin # административен панел

comments # коментари (стил “блог”) с модерация

flatpages # статични страници (about, FAQ, help)

gis # GeoDjango - картография, географски примитиви

messages # нотификации към потребителя

(напр. “Операцията е успешна.”)

syndication # генериране на RSS feeds

...

Още: <http://www.djangopackages.com/>

<http://github.com/aandr/edno57>

<http://fmi.py-bg.net/topics/469>

Ресурси

- <http://docs.djangoproject.com/>
- <http://docs.djangoproject.com/en/dev/intro/tutorial01/>
- HTML & CSS:
 - <http://philip.greenspun.com/seia/html>
 - <http://diveintohtml5.org/>
 - <http://www.tizag.com/cssT/>